

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkesztő és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

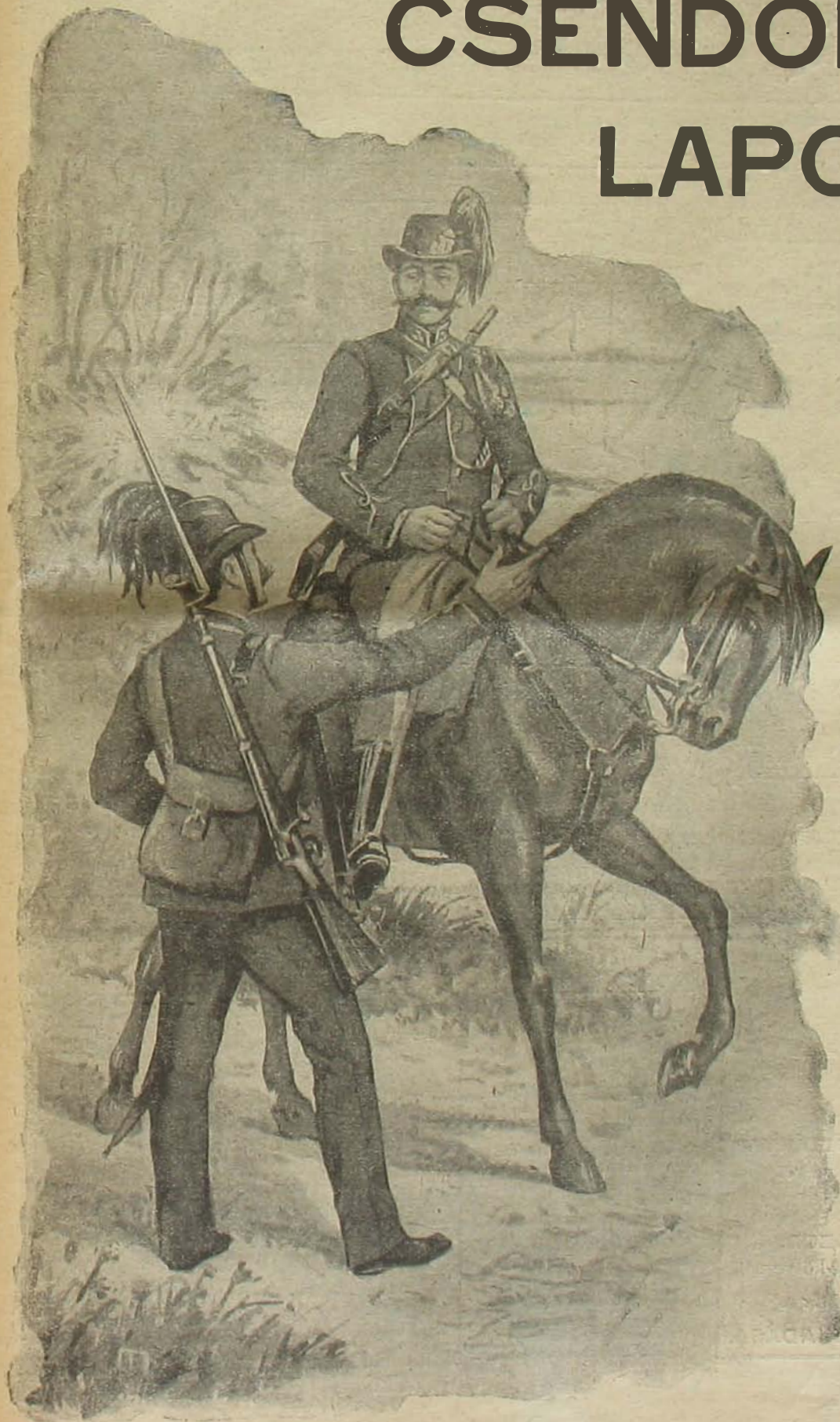
Egész évre — — 12 korona

Félévre — — — 6 korona

Negyedévre — — 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Egy jó üzlet.

Irta: Argus.

Az ötletesség egy igen előnyös szellemi tulajdonság. Bármiféle alkalmazásban hasznát veszi az ember. Társadalmi érintkezésnél pedig megbecsülhetetlen előny, mert az ötletes, illetve találgató szellemi tehetséggel megáldott ember úgyszólván sohasem, vagy csak igen ritkán kerülhet olyan kellemetlen helyzetbe, a melyből ötletessége révén könnyű szerrel ki ne vághatná magát. Egy-egy szellemes ötlet nemcsak kellemetlen zavarokból segíti ki az embert, de volt rá eset, hogy az életét is megmentette vele.

Nálunk csendőröknél szintén megbecsülhetetlen előny a találgatóság, vagy — hogy csendőri speciális néven nevezzem — a leleményesség. Ez a három kifejezés ugyanis a magyar nyelvben körülbelül egy és ugyanazon fogalomnak felel meg. A ki a társadalmi érintkezésnél minden körülmények közt feltalálja magát, az a bűnesetek nyomozásánál sem igen akad meg, mert leleményessége itt is újabb és újabb teret nyújt számára, a melyen tovább folytathatja az esetleg már holtpontra jutott nyomozást.

A nyomozó csendőr ugyanis sokszor jut abba a kellemetlen helyzetbe, hogy a kezdetben helyesnek látszó irányban indított s eredménnyel kecsegtető nyomozása egyszer csak holtpontra jut. Az addig ismert körülményeket már mind kihasználta teljesen s az eredmény még mindig nincs sehol, sőt legnagyobb bosszúságára a viszonyok úgy alakultak, hogy az összes kilátásai elvesztek arra, hogy az addig ismert alapon eredményhez jutasson.

Ilyen körülmények között, ha a csendőr nem eléggé leleményes, nem tudja, mihez fogjon. Az addigi adatokat, még ha teljesen megfelelnek is a megállapított körülményeknek, tárgyi bizonyíték vagy megbízható tanuvallomások hiányában nem használhatja. A nyomozásban pedig tovább nem haladhat, mert hiányzik az az újabb momentum, a melyet ilyenkor csak a leleményesség nyújthat s a mely rendesen kisegíti a zavarból és újabb irányt ad a nyomozásnak.

A leleményes csendőrrel ez nem igen szokott megtörténni, mert az mindig talál valamiképen utat és

módot, hogy kievickélhessen a hinárból. De míg az egyik csendőr csak hosszú szolgálat alatt tud annyi tapasztalatra szert tenni, a mely őt ilyen körülmények között kisegíti a bajból, addig a másik a veleszületett leleményességénél fogva egy-egy elejtett szóból vagy bizonyos ismert körülmények és a helyi viszonyok ügyes egybevetéséből következtetve mindig tud újabb alapot teremteni a nyomozásnak tovább és mely irányban való folytatására.

A csendőrnek pedig már azért is leleményesnek kell lenni, mert — mint tapasztalatból tudjuk — a közártalmuak legtöbbje is olyan agyafurt ravasz-sággal és leleményességgel dolgozik, hogy még a leggenialisabb nyomozó közeget is bámolatba ejti vele. A bűncselekményt újabb és újabb módon tudja elkövetni, az így szerzett holmit más-más helyen s a legravaszabb módon tudja elrejtetni vagy értékesíteni, a felügyeletet, ellenőrzést ügyesen kijátszani: ez az elve minden valamire való szokásos büntettesnek, mert tudja jól, hogy ha sablon szerint dolgozik, mihamarabb rajta vesz.

Ilyen emberekkel szemben pedig csak a szintén leleményes nyomozóközeg léphet fel eredményesen.

A ravasz-ságnak és körömfonságoak egyik mustra példánya volt Gyurkovics Sándor lőköti is. Ha lovat lopott, nem keresett hozzá orgazdát, hanem összeköttetése révén alkalmas tanukat szerezve, ezek bizonyító vallomása mellett mint saját nevelését járatoztatta a lopott jószágot, aztán pedig a heti vagy országos vásárokon, mint jogos tulajdonát, rendes áron, kifogástalan járattal eladta. A budapesti lóvásár volt a rendes piaca, de ha az alkalom úgy kínálkozott, átrándult a Dunántulra, vagy a Bácskára is. Ez utóbbi vidékre kalandozott el néha-néha, ha már Pestmegyében a rendes működése területén sok volt a rovásán.

Ilyen életmód mellett természetesen a többek közt lakója volt már a váci fegyháznak is, a hol nem hogy megjavult volna, hanem mint az ilyenfajta ember szokott, bővebb ismeretségre és gazdag tapasztalatra tett szert és ezeket igyekezett is érvényesíteni, mihelyt szabadlábra került.

1910. év elején egy „veletlenül” talált tehén miatt a kalocsai kir. törvényszéknél került vizsgálati fogságba, de úgy tudott védekezni a kevésnek talált bizonyítékkal

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J.

os. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 6. — Gyára: Öntőház-utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becsapolása. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

szemben, hogy szabaddalra helyezték és úgy folytatták ellene a bűnvádi eljárást tovább.

Ugyanazon év május elején egyik éjjel Szmecena József Baracs-pusztai lakos tanyáját kereste fel s reggelre a gazda három darab 3200 K értékű lovát elszállította természetesen a nélkül, hogy azt a gazdának előzetesen bejelentette s annak hozzájárulását kikért, volna.

Mészáros István őrmester, peszeradacsi őrsparancsnok a kinek őrskeretéhez káros birtoka tartozott, a lopás idején szabadságon volt. Helyettese és csendőrei azonban mindjárt bevezették a nyomozást, még pedig azon a már ismert alapon, hogy arról a tájékról az ellopott lovakat leginkább Budapest felé szokták szállítani, ők is a főváros irányában kezdtek pubatolózni, de eredményre nem jutottak, sőt még csak annyi gyanus adatot sem birtak beszerezni, a mi az imént említett feltervés helyességét igazolta volna.

Az eset után 10 nap múlva bevonult Mészáros őrmester és tudomásul véve a lólopást, mindjárt belefogott annak pótnyomozásába. Ő már jobban ismerte az ott működő lólovajok szokását és azt is tudta, hogy a májusi rövid éjszakákra tekintettel, nem szoktak mindjárt neki indulni a hosszú pesti utnak, hanem az utba eső kisebb-nagyobb erdők valamelyikében nappalra lekötik a lopott jószágot s csak a következő éjjel szállítják tovább. Egyébként ő is úgy vélte, hogy a lovakat a fővárosba vitte a tettes, ha ugyan útközben valahol el nem adta.

Ez alapon folytatva a nyomozást, hamarosan megállapította, hogy a tettes a lopást követő napot a ladánbeseni pusztára felé eső úgynevezett Szarkás-erdőben töltötte a lovakkal és csak a következő éjjel vitte azokat tovább. Csendőrei ugyan jó irányban kezdtek meg az első nyomozást, de az itt említett körülményt figyelmen kívül hagyván, megelőzték a tettest a főváros felé vezető útvonalon majd egy egész nappal, ez okból nem tudtak annak nyomára akadni, míg a tettes értesülvén az őt megelőző veszélyről, a következő éjjel nyugodtan folytatta útját az örkenyi határon át a járőr után.

Mészáros őrmester ekként a helyes nyomra akadva, már nyomozása másodnapján megtudta azt is, hogy a lovakat a már ismert Gyurkovics Sándor lopta el s az utirányból következtetve biztosra vette azt is, hogy csakis Budapestre vihette és az imént-amott kapott értesülések által irányítatva, egészen Bugyig követte a nyomokat.

Innen azonban nem a fővárosnak, hanem Monor irányába vette a tettes az utat, s lakatlan tájékon haladva, elvesztette a nyomát az őrmester úgy, hogy seholsem tudott többé arra ráakadni. Bármely irányban pubatolózott, nem kapott senkitől semmiféle nyomra-

vezető adatot, mintha a föld nyelte volna el Gyurkovicsot lovastól együtt.

A mint így töpreng a további nyomozás iránya felett s hogy miként juthatna ebben az irányban újabb adatokhoz, egyszerre eszébe jut, hogy a vácsi fegyházban kellene utána nézni, vajjon kivel tölthette ott Gyurkovics a büntetését. Hátha olyan valaki lenne az, a ki a már említett irányban lakik s annak vihette vagy azzal szállította tovább Gyurkovics a lopott lovakat. Sőt e feltervés alapján nem látta kizártnak azt sem, hogy e jó fogás öröme ennél az ismerősnél tölti idejét Gyurkovics, esetleg újabb lopásokat is követhettek el azóta együtt.

E feltervést közölte a velők volt károossal, a ki már az addigi eredménytelenség folytán nem sok jót ígérőnek találta az őrmester ötletét, de azért még sem maradt el a járőrtől, hanem követte azt Vácra is.

A vácsi fegyház igazgatósága igen barátságosan fogadta a járőrt és rendelkezésére bocsátotta az adatokat, a melyek azonban első pillanatra igen jelentéktelennek látszottak. Mert hiszen jó néhány százan szoktak lenni a fegyházban, a fegyenczeknek egymással való érintkezését pedig nem figyelik meg annyira, hogy ebből esetleges későbbi összeköttetésükre is következtetni lehessen.

A fogházi személyzettől azonban mégis megtudtak annyit, hogy Gyurkovics a fegyházban léte alatt, különösen büntetése utolsó idejében, egy gyilkosságért őt erre elítélt ifj. Farkas János nevű fegyenczczel volt szorosabb barátságban. Ez a fegyencz Sajópetribe való volt és Gyurkovics szabadulása után még a fegyházban maradván, az itt említett lólopásnál csak pár hónappal előbb szabadult ki a fegyházból.

Ez az egész információ nem sok volt ugyan, de az említett szorosabb összeköttetést, s a kiszabadulási időt a lopás idejével és az irányt a melyet Gyurkovics a lopott lovakkal követett, egybevetve, éppen elég volt Mészáros őrmesternek arra, hogy ifj. Farkas János felkeresését ne mellőzze. S a szándékát olyan meggyőző érvekkel támogatta a káros előtt, hogy ez még Sajópetribe is kész volt őket követni. Mikor pedig az említett községgel szomszédos egyik községben meghálva a községi jegyző az őrmester azon nyilatkozatára, hogy lovakat keresnek, azt felelte, hogy «azt csak Petriben keressék, mert az egy jó fészek», káros még az őrmesternél is bizonyosabbnak tartotta az eredményt.

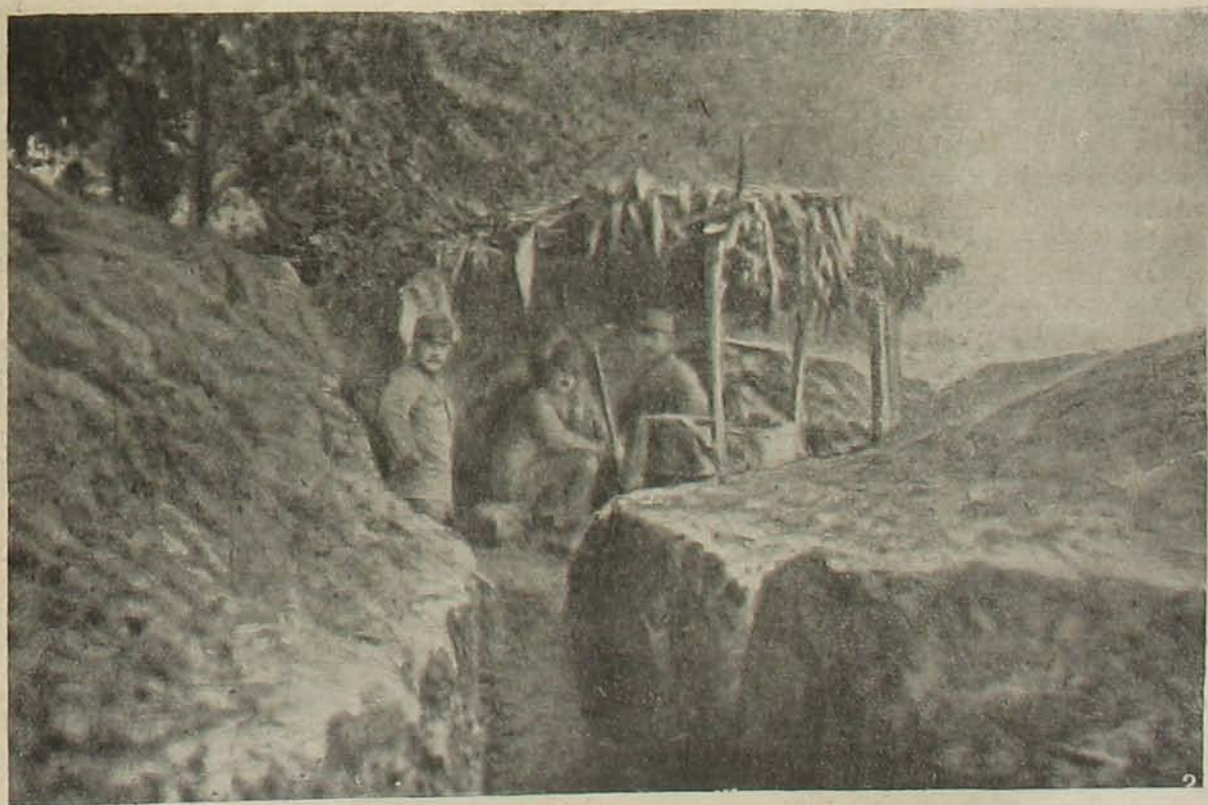
Másnap már Petriben volt a járőr és a községi kishíróval haladtak ifj. Farkas János háza felé s miközben a kishíró magyarázgatta, hogy nevezett a fegyházból való kiszabadulása óta igen megbecsüli magát s az onnan hozott pénzen lovakat is vásárolt a pár hét előtti gyöngyösi vásáron, egyt rágyával megrakott szekér özeledett a járőr felé.

Ha fáj a feje

ne tetovázzék, hanem
használgon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmáskasabb migráint és fejfájást elműnertja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban.
Készíti **Beretvás Tamás** gyógyyszerész **Kispest**en. Orvosok által ajánlva. Három dobozál így. postai szállítás.

A szerbiai harezterről. — 1. Ezredes lakása a tölgyfa alatt. — A futóárkokban.

— Nini őrmester úr, — kiált fel örömmel a káros, — jönnek az én lovaim!

Csakugyan ifj. Farkas János kocsija közeledett s elébe a Szmotena József ellopott lovai voltak fogva. A napokig tartó nyomozás tehát mégis eredménnyel végződött.

Ifj. Farkas ugyan bizonyítani iparkodott eleinte a lovak jogos szerzését, de mikor tudára adták, hogy ezzel már elkészt s a felmutatott járatok mit sem érnek, beismerte, hogy Gyurkovics hozta azokat ő hozzá még a fegyházban történt megállapodásukhoz képest. Nevezett pár napig nála is tartózkodott, de azután, hogy a lovakért járó összeget felvette, eltávozott állítólag egy másik ismerősehez.

A lovak tehát megkerültek, de hol lehet a lókötő? Ez a kérdés izgatta az őrmestert. Nyomozott is utána, de eredménytelenül. Végre, mint ismeretlen helyen tartózkodót jelentette fel a kecskeméti kir. törvényszékhez, a hol is — bizonyítva lévén a bűnössége — körözését rendelték el.

Már két év is eltelt a körözés óta, s Gyurkovics Sándor még mindig nem volt sehol. Azaz, bogy ott járt ő a megszokott helyeken s mint később kiderült részben a Bácskában, részben Pestmegyében lopott is 17 drb. lovat, de seholsem tudták leleplezni és kilétét megtudni.

Egyszer azonban rossz sorsa a jászkarajenői országos vásárra vezérelte, a hol Avar József csendőr ráismert. Régi őrsein volt már dolga vele, tehát hiába mondta Gyurkovics, bogy tévedés van a dologban, Avar csendőr őrizet alá vette. A Rendőri Közlöny és a peszeradacsi őr távirata aztán tisztázott minden «félreértést» és Gyurkovics — látván bogy nem menekülhet — bele-nyugodott sorsába.

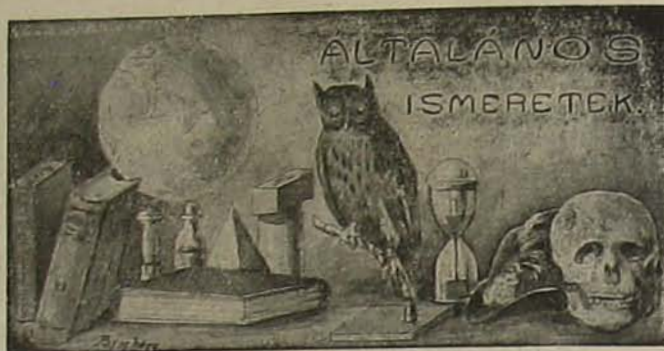
A kikérdezés és az ennek alapján megejtett nyomozás tisztázta a 17 drb. lopott ló sorsát is és Gyurkovics, a kit a kecskeméti, a kalocsai és a szabadkai kir. törvényszékek oly soká vártak, ez utóbbi elé került s minthogy beismerésben volt, úgy hamarosan elintéztetvén, az összbüntetésül rászabott 10 év alatt lesz módja a fegyházban újabb ismeretségeket kötni.

Így elmondva, olyan Kolombus tojás-féle ez az ötlet, a mely Mészáros őrmestert eredményhez segítette. Olyan könnyűnek, jelentéktelennek látszik; de csak azok előtt, a kik már maguk is jártak hasonló nyomon. Pedig a büntettek között nem is olyan ritkaság az ilyen fegyházban, börtönben való megállapodás a kiszabadulás utáni összeköttetésre nézve.

Egy, a nógrádmegyei Vadkerten még a 90-es években történt rablógylósság hasonló fegyházbeli összeheszelés folyamánya volt. S a három tettes közül csak egy volt vadkerti, a másik nagykőrösi, a harmadik pedig valahonnan Gömör megyéből való volt és ezek is éppen a vaczi fegyházban *javultak* szövetségre mint *diókereskedők*. Ez a czim azonban, mint bárki is sejtheti, csak képletesen veendő, mert a dió alatt pénzt, a könnyen-

törő dió alatt pedig — a mely kifejezéseket leveleikben is használtak — könnyen megszerezhető pénzt értettek a titkos szövetségesek.

A nyomozó csendőrnek tehát, egyes bonyolult esetekben, különösen ott, a hol a tettostársak kilétét nehéz megállapítani, az egyik — kiderített — tettesről pedig tudva van, hogy börtönviselt egyén, ajánlatos a börtön-, illetve a fegyházbeli ismeretséget is számításba venni.

A gépfegyverek.

A kézi fegyverek és a tüzérség között átmenetet alkotnak és részben az egyik, részben a másik csoport tulajdonságaiban osztoznak a gépfegyverek, a melyeknek rendeltetése főleg apró lövedékeknek igen gyors szórása.

A mióta az Egyesült-Államok a polgárháború alatt (1862—1865) kipróbálták dr. Gatling törpe ütegét, a feltalálók nem nyugodtak, míg létre nem jöttek a mai gépfegyverek, a találatkonyság és tökéletesség igazi csodái.

A Gatling-féle szóróágyú, a melyet az Accles-féle töltési rendszer nagyon megjavított és a melyre még mai nap-ság is reá lehet mondani, hogy az igényeknek hábar nem egészen — mégis megfelel, tiz, — kévében összefoglalt, csőből áll. Minden csőnek megvan a maga závarja és az egész kévét ügyes szerkezet forgatja. A lövedékek töltése egymásután, önműködően történik, még pedig oly módon, hogy az egyes lövéshez tartozó összes műveletek, mint a töltények betolása a csőbe, a závarnak becsukása, a kilövés meg az elhasznált hüvely kidasztása, a csőnek forgatása közben mindég más helyzetben mennek végbe. Az összes csőveket szemügyre véve, észrevehetjük, hogy mindenik a töltés, zárás, avagy hüvelykidasztásnak egy másik mozdulatát végzi. Ennek következtében a csövek mindig egymásután tüzelnek, tehát sohasem dördül el egyszerre több lövés. Öt lövedék mindig az első öt csőbe való töltés különböző fázisait szenved át, míg a másik öt — már elhasznált hüvelyek — a kidasztás más meg más fokozatán megy keresztül. A célzó tüzéren kívül két ember szükséges a Gatling-féle szóróágyú kezeléséhez, az egyik az utántöltést végzi (a gépfegyverre illeszthető dobozban több töltény van elhelyezve), a másik meg forgatja a csőkévét. Forgatás közben a töltények egyenként esnek be a gépezetbe és azután a minden egyes csőhöz tartozó závar továbbítja őket. A legutolsó Colt-féle szóróágyúból, a melynek forgatására villamos motort használnak, percenkénti ezer lövést remélnek; ma már el is értek 80-at 10 másodperc alatt.

Hanem azért nem igen tanácsos a Colt-féle fegyvert ilyen szédületes gyorsasággal dolgoztatni, mivel meg-
esik, hogy a még ki nem lőtt lövedéket is kidasztja a

A szerbiai harctérről. — 3. Pihenő. — 4. Űtegparancsnok sátra.

sebesen forgó csökeve és a késő robbanás azután a katonák lábai alatt megyen végbe. Természetesen az önműködő gépfegyverek, a melyeknél az egész szerkezet épen a gázok visszarugó ereje mozgatja, ilyen baleseteket kizárnak.

A gépfegyver úgy van beállítva, hogy a szekérlafetta elmozdítása nélkül is nagy területet tarthat tűz alatt és akármilyen emelkedési szög mellett tüzelhet.

A Gardner-féle gépfegyver. Az eredeti Galting-féle fegyveren rövid időre diadalmaskodott a Gardener-féle, a melynek az volt a legszembetűnőbb tulajdonsága, hogy csövei (négy, vagy kevesebb) egy sorban állóak egymás mellett. Az ágyú oldalán alkalmazott forgatható fogantyú szabályozta a rendszer működését. A történetek a szóróágyú felső részén alkalmazott dobozból egyenként és egymásután csüsztek a csövekhez, a hol kakas és rugó útján lövettek ki.

Nordenfelt gépfegyvere nagyban az előbbi alapgon-dolatára támaszkodott, csövei — 10, 5, 4, 2 — szin-tén vízszintesen vannak egymás mellett (van egyesöví minta is) igen erős keretbe beillesztve. Minden csőnek megvan a saját tolózavárja, rúgója, meg hüvelykítasító eszköze és mindegyik szomszédjaitól egészen függetle-nül is löbet, úgy, hogy egyiknek megrongálódása még nem bénítja meg az egész fegyver működését. Az ágyú könnyen beállítható úgy a különböző távolságoknak megfelelő emelkedésre, valamint a célirányra és lövés közben a csöveket átfogó erős acélkeret fölfogja a vissza-rugást. Gyors tüzelés közben az egyik tüzer az ágyú oldalán alkalmazott tüzelőfogantyút ránthatja előre-hátra, míg a másik céloz. Percenként 600 lövés is elér-hető.

A Hotchkiss-féle szóróágyú. Ezen ágyú, mely a Gatling-félével van rokonságban, ettől főképen abban külön-bözik, hogy míg a csökeve — megszakításokkal — tengelye körül forog, az ágyú hátsó része, závar meg egyéb gépszerkezet mozdulatlan marad. Itt csak egy töltő dugó van berendezve, egyetlen ütővessző és csakis egy tölténykítasító. A lövés visszarugását a tömör és mozdulatlan hátsórész fogja fel és osztja el a lafetta (ágyú-talp) egész testére.

Úgy, mint a Nordenfelt-féle eszközök nélkül is szét-szedhető és összeállítható. Lövedékének súlya $\frac{1}{2}$ kilo-gramm.

A Maxim-gépfegyver. Az előbbiektől teljesen elütő a Maxim-gépfegyver szerkezete, a melyúgy a szárazon, mint a tengeri szolgálatban is mai nap kiváló helyet foglal el. Alkatrészei két főcsoportra foglalhatók össze:

1. a mozdulatlan alkatrészek, még pedig a csököpeny, a mely a csövet lövés közben vízzel bűsíti és a závárt elfedi;
2. a lövésnél visszafutó alkatrészek: a cső maga és két oldalleméz, a melyek a závárt és az emelő kart tartják.

A visszafutó alkatrészek a mozdulatlanok belsejében járnak ide-oda. A löszert az ágyú felső részén áthúzott, kétszázötven lövedéket tartalmazó öv szállítja. A gép-fegyver önműködően működik. A lövés eldördülésénél a gázok visszarugása hátrálói a csövet és ezáltal egy igen erős rugót feszít ki, a mely újra összebuzódván, a csövet megint előretolja. A visszafutó alkatrészek 2-3 cen-timéter hosszú utat tesznek meg együtt a ezen hát-rálás indítja meg a kilőtt töltényhüvely kítasítására szol-gáló szerkezetet, míg a cső előretolásakor új töltény nyomul belé. A cső alatt van a csatorna, a melyen keresztül az elhasznált hüvelyek kiröpülnek.

A Maxim-féle gépfegyver legnagyobb tüzelő gyorsasága percenként 600 lövés, lassú, célzott lövést per-cenként 70-et, gyors tüzelésnél 450-et lehet leadni ugyanannyi idő ala t. Mivel tüzelés közben a cső igen forró lesz, a csököpeny több liter vizet tartalmaz a cső lehűtésére. Körülbelül 2000 lövést lehet — rövid idő-közben — eltüzelní, hanem folytonos tüzelés közben a hűtővíz már vagy 600 lövés után forrni kezd és 1000 lövés után a köpeny víze felfrissítendő.

A köpenybe beillesztett szelepes cső'kiengedi a fejlődő gőzöket, de a vizet nem.

A tüzer ezen ágyút egy tüzfogantyu vagy gomb lenyo-másával folytonos működésben tarthatja. Ha megindít-totta a gépezetet, csak kényelmesen ül a páncélpajzs mögött, az ellenségtől védett helyen és irányítja a fegy-vert, a mely addig folytatja az önműködő tüzelést, a meddig csak új töltényövekkel ellátják és az ujjnyomás a tüzfogantyun vagy gombon tart. A tüzer balkezelével egy pár emelőt mozgat, vállával pedig az ágyú ruga-nyos válltámasztékának dől, ezáltal emelve és oldalra irányítva a fegyvert, a nélkül, hogy a folytonosan hulló golyózápor félbeszakadna.

Angolországban két különböző kaliberű ilyen szórófégy-vert használnak: egy 37 milliméterest a haditengerészet számára és egy nyolcz milliméterest, a mely a puska-töltények használatára (nikkelköpenynyel ellátott löve-dékek számára) van berendezve, a szárazföldi hadsereg-nél. De mivel a Maxim-féle szórófégyver akármilyen puskatöltény használatára könnyen átalakítható, majd-nem minden államban, legalább egyes csapatoknál, ezt vezették be.

A gépfegyver, melynek súlya egymagában vagy 25 kilogram, különböző módon állítható be: háromláb-on a csatavonalban, meg szekérlafettán, mint a tábori tüzer-ség. Ez utóbbi 16 doboz löszert visz magával; minden dobozban 250 drb tartalmazó öv van berakva úgy, hogy a gépfegyvernél készen álló löszert 4000 töltény. Az egész lafetta ágyústól, löszerezstől körülbelül fél tonnát nyom, úgy, hogy egy ló könnyen elhúzhatja és olyan erős szerkezetű, hogy akármilyen terepen keresztül-kasul vonható. A kerekekre kis gépecske alkalmazható, a mely egy fogantyu forgatásával újratölti a kihasznált öveket.

Hajók számára a Maxim-gépfegyver legtöbbnyire a könnyű ágyúknál alkalmazott kupalaku állványra van rászerelve, hanem a fődélzet oldalvédjére is odaerősít-hető és az árboczkosarakban is alkalmazható.

De van a Maxim-gépfegyvernek egy igen érdekes mell-véd felállítása is, a mely a gépfegyvert a lövés után „el-tűnő ágyúk” közé sorozza és a mely egyaránt alkal-mas a várfalakon vagy futólagosan fölhányt védmű-veken való felállításra.

A gépfegyver két kis keréken mozog és egy vasrúd segélyével úgy tolható előre, mint azok a pázaitvágó gépek, a melyek diszkertjeinkben láthatók. Megérkezvén a beállítás helyére, a fölül fogazott rudat lefelé fordít-ják és ha most az egyik kerekét forgatjuk, az ágyú egy kis fogaskerek segélyével felkúszik a rúdra, a mig csak ki nem néz a mellvéd fölött.

A mellvédből kiálló két vasrúd vége erős horgokkal van ellátva, a melyek tüzelés közben a fegyvert mozdulatla-nul megtartják: a tolórúd szélesebb vége súlyánál fogva a földre támaszkodik. Ha most tüzelés után a fegyvert el akarjuk tüntetni, ezt néhány forgatással az egyik kis kerék segítségével pár pillanat alatt megtehetjük.

A puskakaliberu gépfegyverek mint igen könnyű

A szerbiai harcztérről. — Ágyúutóg fedozékben.

lovastűzsér, lovassági csapattestekhez is beoszthatók; ilyenkor kétkerekű, kétlovas könnyű szekérre állíthatók fel, a melyen két tűzér számárais van hely. Ez a lovassági lafetta 3000 töltényt visz magával és az aczéllemezkből álló ülések fölállítva, pánczélpajzsot képeznek. Nem egészen érdektelen talán, hogy van egy külön, egész könnyűfajta Maxim-fegyver, a mely a gyalogos hátára rakható fel és kis háromlábbon tüzel. Két ilyen fegyver elég gyorsan haladhat egy kettős tricziklin és a tricziklistáknak, ha leszállnak, pár pillanat alatt csinos kis üteg áll rendelkezésükre. Az osztrák-magyar hadseregben is használnak egy hasonló gépfegyvert, a mely egy ló hátára szerelhető.

A pom-pom ágyú, a melyről a búr háború alatt többször hallottunk hírt, szintén ilyen Maxim-gépfegyver. csak nagyobb kiadásban. Kalibere 37 milliméter.

Tömör töltények helyett vagy félkilós gránátokat lövel. A gránátokba olyan gyújtószerkezet van beillesztve, a mely a célhoz ütődéskor a kis lövedéket 1200—1400 szilánkra szaggatja. Ez a szóró-ágyú körülbelül 1800 méter távolságra még igen veszedelmes, de lövedékei 3 és fél kilométerre is eljutnak. Egy hasonló javított pompom lövedéke valamivel kevesebbet nyom $\frac{1}{4}$ kilónál és vagy $2\frac{1}{2}$ kilométerig nagyon hatásos, de energiája csak kétszer olyan messze merül ki teljesen. Ez utóbbi fegyver kezdősebessége majdnem nyolcszáz méter, míg a régebbieké vagy 600. Tüzelési sebesség mindkettőnél 300 lövés percenként.

A Colt-féle önműködő gépfegyver amerikai származású és működése nem közvetlenül a gázok visszarúgó erején alapszik, hanem a robbanás után a cső szájához közeli átfúráson átözönlő gázok nyomásán. Ezek azután egy emeltyűt mozgatnak és innen ered a töltéshez, elsütéshez és a töltények kitesztéséhez szükséges erő.

Ezen a fegyveren is főleg két részt lehet megkülönböztetni: a) a csövet, b) a hátsórészt fűdő kamrát, mely az elsütéshez, töltéshez és a hüvelyek kivetéséhez tartozó géprészeket tartalmazza. A löszert az erős nikkelöntvénycsőbe a fűdőkamrára erősített dobozokban összehajtogatott övek szállítják. A dobozok a hátsó résszel akképen mozognak, hogy a gépfegyver mozdulatai nem befolyásolhatják. Mindenik doboz 250 töltényt tartalmaz és könnyűszerrel fölváltható friss, teli dobozokkal.

Miután behúztuk az öv végét, az említett emeltyűt az első lövés elautósására előbb előre, majd bátra forgatjuk. Ezáltal kinyílik a závar és az első töltényt az övből kihúzával, a töltőkészülékbe bocsátja.

Ha most kieresztjük az emelőt, ez egy összenyomott rugó befolyása alatt előre lődül, a főntebb említett csőszálepét bezárja, egyben összenyomva a főrugót és egyszer kinyitva meg bezárva a závárt. Ha meghúzzuk ravaszt, most eldördül az első lövés és miután a repülő lövedék elbagyta a csőszálepét, — a csövet magát nem, — az utána nyomuló gázok átömlenek az átfúráson és egy kis dugó segítségével a gázemelőt hátravetik és működésbe hozzák a závárt, a mely kinyílik, kiveti az elhasznált töltényt és új lövedéket tol a töltőkészülékbe. Az újra előre csapódó emelő a töltényt teljesen benyomja a csőbe, becsukja és biztosan lezárja a závárt. A gépfegyver kakasa úgy működik, mint egy kis légszivattyú dugója és friss levegőt hajt a fűdőkamra belsejébe a csővön át, kifújja a netán visszamaradt és nem egészen elégett lőport és kitesztítja a csövet. Ez utóbbinak főanyagja a legerősebb nitrolőport is kiállja és a gépfegyver célzópontosságát nem befolyásolják a gyors-tüzelésnél előforduló elkerülhetetlen rezgések.

A cső nem melegszik ki egyhamar s így nincsen szüksége vízűtésre, különben is a hőtöbbletet külön kisugárzó készülék vezeti el.

A Colt mindenféle puskakaliberű csövekkel készül s ezért a gépfegyver akármilyen puskatölténnyel használható, azonkívül el van látva egy olyan kulccsal, a mely a töltött fegyver elsütését lehetetlenné teszi (biztonsági kulcs). A tüzelési gyorsaság percenként négyszáz lövés.

A gépfegyver összesen 96 darabból van összetéve, hanem azon részek száma, a melyeket a tűzérnek tisztításakor, a fegyver jókarban tartásánál stb. szét kell szednie, kevesebb husznál. Tüzelés közben egy ember is elégséges, mivel a fegyver működése nem sokban különbözik egy pisztoly működésétől. A gép súlya kevesebb húsz kilónál és a gyalogsághoz vagy lovassághoz beosztva a Dundonald-féle szekérre erősíthető. Az aczéltengelyű löszerkocsi ennek részét képezi s 2000 töltény áll benne használatra készen: födelére van erősítve a gépfegyver. Az egésznek súlya kevesebb kétszáz kilónál.

KÉPEINKHEZ.

A szerbiai harcztéréről.

Állandóan az északi harcztéri eseményekkel foglalkozván, majdnem megfeledkeztünk a szerbiai háboru mozzanatainak közléséről, pedig ott is folyamatban van a megkezdett háborunk, a szerbek legnagyobb elkeseredésére, a kik az oroszok által biztatva, legalább is azt hitték, hogy ekkorára, ha messzebb nem, de Szeged—Szabadkájig és a kapcsolt részekre bizonyosan kiterjeszthetik a fennhatóságukat és megalapíthatják — régi állomásunk szerint — az annyira óhajtott Nagy-Szerbiát.

Ez iránti reményük azonban már rég csödült mondott, mert ha hadseregünknek legnagyobb részét lekötötték is az oroszok, a fennmaradó csekély rész még eddig elégnek bizonyult a nagyszerb remények letörésére. Igaz ugyan, hogy a szerbiai harcztér magas, erdős begysekkel átszabdelt területénél fogva sokkal nehezebb a hadviselésre, mint a galicziai, de a pár hónap óta tartó háboru alatt már ennek a nehézségeit is annyira megszokták csapataink és annyira kitanulták már a szerbek hadi taktikáit is, hogy alig mulik el egy-egy nap szerb vereség híre nélkül.

Mindezek dacára el kell ismerni, hogy a szerb reguláris csapatok, bár erősen megviselték őket az eddigi háboru, a fennforgó viszonyokhoz képest elég jól állják a harczt. Ez főleg abban leli magyarázatát, hogy a területi viszonyok sokkal kedvezőtlenebbek a mi tűzvonalkra, mint az övékre s így a mi csapatainknak sokkal erősebb fedezékre van szükségük, hogy elként a terepkülönbözetet kiegyenlíthessék. Meg aztán ők ott hon a saját hazájukban tájékozottabbak lévén, jobban ki tudják használni a terep előnyeit, mint a mi csapataink.

Csapataink elhelyezkedését különben élethűen illusztrálják a jelen számunkban bemutatott fénykép-felvételek. Nem valami kényelmes és kecsagtató helyzeteket

mutatnak biz ezek, mikor a csapat- és ütegparancsnokoknak földbeásott vermek felett összetákoltt kunyhókban kell lakniuk, a csapatoknak pedig jó, ha itt-ott talált juhaklokban meghuzhatják magukat egy-egy sikerült ütközet utáni éjszakai pihenőre. Nappal és sokszor napokon át éjjel is úgyis a tűzvonalbeli futóárkokban fekszenek, a melyeknek egy részét az ellenségtől foglalják el, másrészt pedig maguknak kell ásniuk.

Így ássák, turják napról-napra a fedezékeket, hogy legyen hol meghuzódniuk az ellenség szakadatlan tüzeleése elől. S úgyszólván csak lépésről-lépésre, igazabban árokról-árokra juthatnak előre. Sokszor 150—200 lépésnyire vannak az ellenségtől, a szakadatlanul előbbre és előbbre ástott futóárkokban, a mikor is egy egy jól sikerült szuronyroham dönti el, hogy melyik fél bírja kivetni a másikat a fedezékek védelme alól. Itt bizony meglátszik, hogy nagy és nehéz dolog a háboru. Csapatunk azonban már fel se veszik az így megszokott nehézségeket, sőt — mint a képeinken látható s egyes barcztéri levelek is bizonyítják, — sokszor ők maguk is jókat mutatnak az ősemberi primitív elhelyezkedésen és a szerbek hasztalan erőlködésén.

HIREK.

Adomány a csendőrségnek. Sárga János budapesti ékeszerész, a csendőrségnek a haza védelmében résztvevő tagjai részére 150 db. gyapju hósapkát, 150 db. gyapju haskötőt, 150 db. gyapju érmelegítőt és 50 db. gyapju térdmelegítőt adományozott.

Adomány. A rimaszombati őrs, a badsegélyző hivatal részére, 10 koronát küldött hozzánk. Rendeltetési helyére juttattuk.

Egy katonaszökevény halála. Simon István dombóvári őrsbeli csendőr cz. őrmester november 6-án, a mágoesi batárban levő Bányai-erdőben, Woppel Ferencz szökésben levő 13. vonatosztálybeli szekeresész ellen — miután az a járőrre egy eredménytelen lövést intézett — löfegyvert használt és azt balálosan megsebesítette.

Ellenszegülés. Laczkovics Ferencz, szolgálatáttele az alsólendvai őrsre beosztott népfelkelő, október 25-én, Alsólendván Dervin István felsőlakosi lakos ellenszegülő ellen, annak rögtön halálával végződő löfegyvert használt.

Egy próbacsendőr megtámadtatása. Horváth Károly várgedei lakos október 25-én este Osgyán községben Csanádi Lajos próbacsendőrt megtámadta és az ellene irányított késszurisokkal annak vállgallérját több helyen kilyukasztotta. Csanádi próbacsendőr támadója ellen kardját használta és azt súlyosan megsebesítette.

Kérelem. Szilágyi Antal, Gyergyóholló községben (u. p. Gyergyótölgyes, Csik m.) állomásozó próbacsendőr kéri Kovács Lajos próbacsendőrt, mivel 1914-ben az országos csendőriszkolában együtt volt, hogy czírnét egy fontos okból küldje véle.

KÜLÖNFÉLÉK.

Bismarck terve Oroszország felosztásáról. A lengyel ujságok most főlemlitik a «Gegenwart» című német folyóiratnak még 1888-ik évben megjelent cikkét, a melyet annak idején Bismarck herczeg birodalmi kan-czellár sugalmazott. E cikk kifejti, hogy Oroszországot Európa biztonsága és békéje érdekében fel kell osztani, mert csak így lehet Oroszország világuralmi aspirációit egy és mindenkorra megtörni. Bismarck terve szerint Finnország Svédországhoz csatoltatnék. Beszarabia Romániának jutna. Estlandból, Livlandból, Kurlandból és Lithvániából német védnökség alatt külön államot alakítanának, míg a Pruth és a Dnyeper közt a kiewi királyságot támasztanák fel. Svédország és a Balti királyság fennállását Németország, a kiewi királyság és Románia fennállását pedig Ausztria-Magyarország garantálná. Ez államok csapatai háború esetén Ausztria-Magyarország, illetőleg Németország vezetése alatt állának. «Ez az egyetlen eszköz» — így végződik a cikk, «hogy Európában rendet teremtsünk. Így kell lenni és — így is lesz.»

A papiros mint hideg- és nedvesség-védő. Az 1870—71-iki német-francia háború egyik veteránja, a ki a lapokban sokat olvasott arról, hogy a francia és orosz fronton harczoló katonák mily sokat szenvednek a tartós esőzés okozta nedvességtől és a hirtelen beállott hidegtől, levelet irt a «Frankfurter Zeitungnak», melyben a papírgöngyöllet melegtartó és nedvességtől óvó tulajdonságára bivatkozva, a következőket írja: «Régi, de — sajnos — csak kevéssé ismert és használt óvszerül szolgál a hideg és nedvesség ellen a közönséges papiros. Én magam is, a ki az 1870—71-iki téli hadjáratban résztvettem, használtam ezt és mondhatom, a mellemen és a hátamon az ing fölött alkalmazott papirborítással meg tudtam magamat óvni a hideg és nedvesség káros következményeitől és egyáltalán a meghűléstől, úgy, hogy alig szenvedtem valamit, mert a papirtakaró a nedves ruhának és a hidegnek a testre való kedvezőtlen hatását eredményesen gátolta meg. Fázás és hideg lábakat is ajánlatos a harisnya vagy kápeza fölött papirba göngyölni, így a láb melegen marad s arról sem bűl meg az ember. Mivel papiros és ujság vagy csomagoló papirhulladék mégis csak akad mindenütt, remélem, hogy ez irányú tapasztalatom közlésével jó szolgálatot teszek harczoló bajtársaimnak.» A német agg-harczos e kipróbált szerét melegen ajánljuk csendőreink figyelmébe.

A hadi postáról. Azoknak a kiket komoly aggodalom bánt a miatt, hogy övéik nem igen kaphatják kézhez a táborba küldött leveleket, vigasztalásukra szolgálhat az alábbi történet, mely azt bizonyítja, hogy bizony megesik az ilyesmi a fejedelmektől eredő levelekkel is. A mikor Ferencz bajor herczeg megsebesülése után Münchenbe érkezett, a pályaudvaron rá várakozó any-

ját így köszöntötte: — A levélírással, anyám, nem igen erőltetted meg magadat! A király és királyné erre azt felelte, hogy ha nem is mindennap, de minden másodnap bizonyosan irtak, mire a herceg arról világosított fel hogy őket, már két hete nem kapott levelet.

Az angolok és a hering. Az angol ugyan szeret jól enni, de a háború úgy látszik megcsinálta azt, hogy nem valami rózsásak lehetnek a közéleti viszonyok. Anglia tudvalevőleg erős beviteli állam, a mely élelmiszer-szükségletének csak alig ötödét tudja maga előállítani, míg a többit gyarmatairól és a külföldről importálja. A világjáború azonban nagyon megzavarhatta az angolok számítását. Beszédes példa és bizonyíték erre a hering, mert csak a háborúnak következményeül tudhatjuk be azt, hogy még az angol földművelésügyi miniszter is jónak látta a lakosság figyelmét nyomatékosan felhívni és ráterelni erre az eddig megvetett és alig fogyasztott élelmiszere, hangoztatva, hogy a hering mint emberi tápszer, rendkívül nagy értéket képvisel. A dolog úgy áll, hogy Anglia eddig csak kereskedett a heringgel, de maga nem fogyasztotta. A háború azonban a kereskedelmet teljesen megbénította s így ebből a cikkből nagy készletek halmozódtak össze, a mivel egyelőre nem tudtak mit csinálni. Ám közben mindjobban mutatkozott az élelmiszerhiány és növekedett a drágaság s így terelődött rá az angol kormánykörök figyelme az Északi-tenger eme kincsére. Az 1913. évben a brit királyság halászhajái és halfeldolgozó telepei tizenegy millió angol mázsa heringet fogtak és dolgoztak fel. Ennek az átlagos évi termelésnek eddig kilencz-tized része mint beszózott hering a külföldre, leginkább Németországba és Oroszországba exportáltatott. Most azonban a Németországba irányuló kereskedelem teljesen megszűnt, sőt Oroszországot sem tudják az angol hajók megközelíteni. A háború kitörésekor 317,000 barrel szózott hering feküdt az angol, leginkább a skót kikötők raktáraiban exportra készen és ez az áru legnagyobb részben még ma is ott fekszik. A konzervgyárosok már törték a fejüket, hogy mit tegyenek a nagy árutömeggel, mikor a fokozódó élelmiszerhiány és drágaság végre a kormány figyelmét ráterelte az élelmiszerekre s az angol földművelésügyi miniszter a konzervgyárosokkal egyetértőleg egy brosürát íratott és terjesztettek el ingyenesen az egész egyesült királyságban, a melyben agyba-főbe dicsérik a heringet és el van mondva, hogy ez az állati tápszer annyi fehérjét tartalmaz, a mi bőven fedezi egy munkásembernek ebbeli szükségletét. A brosürához van csatolva Hopkins cambridgei egyetemi professzornak egy táblázata, a melyből az tűnik ki, hogy a hering egyike a legbecesebb tápszereknek s az angolok nagyon is jól teszik, ha ezt most maguk fogyasztják el. A hering-kérdés mindenesetre csak egyjelentéktelen, de jellemző epizód Anglia közéleti viszonyaira, a mi rávilágít arra, hogy minden hetvenkedés dacára is Anglia oly bajokkal küzd és oly veszedelmeket zúdított a háborúval magára, a mik még nagyon megboszuhatják magukat, mert a gyomor nem tűr biányt s ha az élelmiszerhiány és drágaság tovább fokozódik, kiűthet a gyomor forradalma, a mely aztán szélvész módjára söpri el Lloyd Georget és a kormányt rendszerével és háborújával egyetemben.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel helyeget ne küldjenek.

M. K. Örsvezető. A gépészi vizsga letételéhez előzetes hathavi gyakorlat mint kazánkezelő segéd fűtött mozdonyon szükséges. Ha többet akar tudni, kérjen a m. kir. Állami felsőbb ipariskola igazgatóságától — Budapest, VIII. ker. Népszínház utca 8. sz. — nyomtatott tájékoztatót.

Háború. Kérdezze meg az illető község jegyzőjét, hogy mily alapon követelik öntől a 4 korona iskolasádot. Levele oly szikszavú, hogy nem ismerve a viszonyokat, határozott feleletet nem adhatunk. Küldje be esetleg a lefizetett adóról szóló nyugtát vagy elismervényt.

Öreg csendőr. 1. Kérdése érthetetlen. 2. Nem.

A. csendőr. Annyi figyelmet elvárunk, hogy a „Csendőrségi Lapok”-at legalábbis annyira ismerje, hogy abban „Apró hirdetések” című rovat nincs, mert különben levelét bizonyára nem irta volna meg. Részletes felvilágosítást csak az esetben adhatunk, ha megírja, hová akar átlépni.

1881. A próbaszolgáltatón levő, az iroda fűtés és világítási átalányt — ha ilyent élvez — köteles az öt helyettesítőnek át számolni, vagy pedig az őrsiroda fűtése és világításáról gondoskodni.

B. K. A kerületi parancsnokság hatáskörébe tartozik; nincs módunkban választ adni.

B. A mit a „Pótlék” — mint ön is mondja — világosan elír; annál többet mi sem mondhatunk.

J. 1. Hogy miért nem lett szolgálati pótdíja azonnal folyósítva azt mi innen megmondani nem tudjuk. Adja elő kérelmét szakasz- vagy szűnykihallgatáson. Az előbbi időnek beszámítása csak majd felül vizsgálat után jöhet szóba, így most még arról korai tárgyalni. 2. Hosszabb lett. 3. Nem tanácsoljuk.

Örsv. 1. Megszakítás van, így az előbbi szolgálati idő nem számít. 2. Miután az összes szolgálati idő jön figyelembe, már most is az, kérje. 3. Majd ha sorra kerül. Jólállással nem foglalkozunk.

FEJTÖRŐK.

Képtalány.

Tréfás számtani kérdés.

Ki ölte meg az egész emberiség egy negyed részét?

Betűtalány.

Egy híres számtan tanár egyetlen fiu eljegyzését a következőképen állta tudtul:

V + MA *) SS

Megfejtési határidő: 1914 nov. 23-ig.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné szanatorium-sorajegy lesz kiosztolva.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi október hó 28-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Sebesta Ottokár, m. kir. I. számú csendőrkerületbeli századosnak az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül a hadidiszitményes katonai érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott:

1914 november hó 1-ével:

a m. kir. csendőrség állományában:

ezredesekké:

Schwarz János, m. kir. horvát-szlavon csendőrparancsnokságheli alezredes, 1914. évi augusztus hó 1-ei rangjának fenntartása mellett, a következő alezredeseket:

Kiss Lászlót, az országos csendőriskola,

Szányi Árpádot, a VIII.,

Baró Gyulát, a IV. számú csendőrkerület parancsnokát és

torlai Sándor Lászlót, a IV. számú csendőrkerület beosztott törzstisztjét;

őrnagyokká:

1914 november 1-ei ranggal:

a következő századosokat:

Mayor Józsefet, (1. rangszám) a VI.,

simonyi és varsányi Simonyi Józsefet, (2. rangszám) az V. számú csendőrkerület állományában; továbbá

Mihátovic Tamás, m. kir. horvát-szlavon csendőrparancsnokságheli százados számára való rangfenntartás mellett a következő századosokat:

Gömöry Lászlót, (1. rangszám) az I. és

Borhy Sándort, (5. ") a III. számú

csendőrkerület állományában;

századosokká:

1914 november 1-ei ranggal:

a következő főhadnagyokat:

Friedrich Róbertet,	(1. rangszám) és
Buday Andort,	(2. ") a IV.,
Vlaszaty Bélát,	(3. ") az V.,
Szederkényi Eleket,	(4. ") és
Kertész Jenőt,	(5. ") a IV.,
ankerstocki Stockinger	
Jánost,	(6. ") a VIII.,
Kálmán Jánost,	(7. ") az V.,
Mészáros Ivánt,	(8. ") a III. számú

csendőrkerület állományában;

rományai lovag Czögler Gusztávot, (9. rangszám) létszám felett a II. számú csendőrkerületnél, beosztva a honvédelmi minisztériumban;

Raab Antalt,	(10. rangszám) a VII.,
Glatz Ödönt,	(12. ") a VI. számú
csendőrkerület.	
Argay Ferenczet,	(13. ") az országos
csendőriskola,	
Varga Lászlót,	(14. ") a III. és
Kneusel-Herdliczka	
Arnoktot,	(15. ") a VIII. számú

csendőrkerület állományában;

főhadnagyokká:

1914 november 1-ei ranggal:

a következő hadnagyokat:

Takácsy Dezsőt,	(1. rangszám) a VII.,
Torgács Vilmost,	(2. ") a VIII.,
Filla Ernőt,	(3. ") az V.,
Garabb Gyulát,	(4. ") a VIII.,
Martin Imrét,	(5. ") az I.,
jalsovai Jalsoviczky	
Andrást,	(6. ") a VI.,
Bejczy Bélát,	(7. ") az V.,
Hólossy Károlyt,	(8. ") és
Rutkovszky Győzöt,	(9. ") a III.,
Nagy Lajost,	(10. ") a II.,

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztése.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

résztvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153-44. szám. —

Alaptőke 2.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Előfordunk hetente két takarékpénztári könyvecskére 1 Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő leköltése mellett helyeznek el intézetünkönél, 0% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadólevonásával.) 2 Oly takarékbetét után, melynek a betéte az I. pontban jelzett felmondási időt ki nem múlt, 5 1/4% (öt és fél) heteti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire. Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett Utalványok, Intézkények és cheques beszedésért elvállaljuk igen mérsékelt költések felszámításával Vesszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

Huszár Ágostont, (11. rangszám) a III.,
 Herold Ádámot, (12. ") a II. számú
 csendőrkerület,
 Preyer Lászlót, (13. ") az országos
 csendőriskola,
 Fodor Györgyöt, (14. ") a II.,
 Rohonczy Imrét, (15. ") a VI. és
 Seidler Endrét, (16. ") az V. számú
 csendőrkerület állományában;

hadnagyokká:

1914 november 1-ei ranggal:

Roós Károly I. számú csendőrkerületbeli zászlós szá-
 mára való rangfenntartás mellett a következő zászlósokat:
 Szaplonczay Györgyöt, (2. rangszám) a VII.,
 Szabó Jenőt, (3. ") a II.,
 Hrabár Endrét, (4. ") és
 Réz Istvánt, (5. ") a VII. számú
 csendőrkerület állományában; továbbá

Bodóky László VII. számú csendőrkerületbeli zászlós
 számára való rangfenntartás mellett a következő zászló-
 sokat:

Pap Jánost, (7. rangszám) az V.,
 Czégényi Istvánt, (8. ") a VI.,
 Schiffert Jenőt, (9. ") a VIII.,
 Farkas Dezsőt, (10. ") az V.,
 Ringbauer Győzöt, (11. ") a VII.,
 Szende Jánost, (12. ") a IV.,
 Nagy Istvánt, (13. ") a VI.,
 Kiss Ernőt, (14. ") a IV.,
 Wuffka Ernőt, (15. ") a III.,
 Tóth Ernőt, (16. ") az V.,
 Elsner Gusztávot, (17. ") és

dragomérfalvi Deák

Ferenczet, (18. ") az I. számú

csendőrkerület állományában; továbbá

Orbán László, II. számú csendőrkerületbeli hadapród
 számára való rangfenntartás mellett, a következő zászló-
 sokat:

Andrits Radoszlávot, (21. rangszám) és
 Egy Lászlót, (22. ") a VI. számú
 csendőrkerület állományában;

százados-számvivőkké:

1914 november 1-ei ranggal:

Balogh Emilt, (1. rangszám) a IV.,
 Szabó Zsigmondot, (2. ") az V. számú
 csendőrkerület állományában és

Preidt Gábort, (3. rangszám) létszám felett
 a III. számú csendőrkerületnél, beosztva a belügymi-
 nisztérium V b osztályában;

főhadnagy-számvivővé:

1914 november 1-ei ranggal:

Erdélyi Sándor Lajos hadnagy-számvivőt (1. rang-
 szám) a VIII. számú csendőrkerület állományában.

Áthelyeztetettek:

1914 november hó 15-ével:

Kricsfalussy Ferencz, VIII. számú csendőrkerületbeli
 százados, debreczeni szárnyparancsnok, pótlóidomító
 osztályparancsnoki minőségben a III. számú csendőr-
 kerületbe: Kiskunhalasra;

Nevelits Kálmán, VII. számú csendőrkerületbeli szá-
 zados, besztérczei szárnyparancsnok, hasonminőségben
 a VIII. számú csendőrkerülethez: Debreczenbe;

Schönherr Károly, VII. számú csendőrkerületbeli szá-
 zados, a nagyszebeni kiküldönített törzstiszt segéd-
 tisztje, szárnyparancsnoki minőségben ugyanazon csendőrkerü-
 letben: Besztérczére;

Gernyeszegi Oszkár, VII. számú csendőrkerületbeli
 főhadnagy, dévai szakasparancsnok, a kiküldönített törzs-
 tiszt segéd tisztjéül, ugyanazon csendőrkerületben: Nagy-
 szebenbe;

patakfalvi Ferencz Sándor, III. számú csendőrkerti-
 letbeli főhadnagy, gyöngyösi szakasparancsnok, hason-
 minőségben a VII. számú csendőrkerülethez: Dévára;

Szabó Jenő, II. számú csendőrkerületbeli zászlós,
 ideiglenes szakasparancsnoki minőségben a III. számú
 csendőrkerülethez: Gyöngyöstre;

Hrabár Endre, VII. számú csendőrkerületbeli zászlós,
 ideiglenes szakasparancsnoki minőségben az V. számú
 csendőrkerülethez: Nagyszombatba;

Hajnal Aladár, VII. számú csendőrkerületbeli hadnagy-
 számvivő, a II. számú csendőrkerület törzséhez: Sze-
 gedre;

Sztempák István, II. számú csendőrkerületbeli had-
 nagy-számvivő, a VII. számú csendőrkerület pótszár-
 nyához: Brassóba.

Frank Mór, VIII. számú csendőrkerületbeli törzso-
 mester, bírósági jegyzőkönyvvezető, hasonló minőségben
 a II. számú csendőrkerület pótszárnyához.

Várnay és Fia, Budapest, VI., Gyár-utca 26.

Nyomtatványok
Sapkák
Keztyük
Kardbojt
Celluloid kezelő és
nyakravaló
Czipókrém
Fegyverzár
Borotváló készlet
6, 10 és 20 éves
szolgálati kereszt
stb. stb.

Nagyvárad, Ralikovszki-ut 24. Szeged, Kárász-u. 9.

Mindennemű felszerelési tárgyak
 dus raktára olcsó árakkal.

Szives figyelmébe ajánljuk, hogy nagy raktárt
 tartunk téli alsó ing és lábravalókból, keztyűkből,
 hósapka, fülvédő, harisnya, nemkülönbén házilag
 készült ingek és lábravalókból, kitűnő minőségben,
 olcsó árak mellett.